

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Bc. Petra Zyklová

Název DP: „Co se děje pod zemí“ aneb Projekt na rozvoj souvislého vyjadřování a podporu porozumění předčítanému textu dětí předškolního věku

Datum posudku: 9. 5. 2017

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.	Posuzovatel:

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Nedostatky v obsahové a funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávné uvádění infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

	A	B	C	N
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Praktická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Autorka si vybrala netradiční téma. Rozhodla se zaměřit na rozvoj souvislého vyjadřování a zároveň podporu porozumění předčítanému textu u dětí předškolního věku. Tyto dovednosti jsou klíčové pro další vzdělávací dráhu dětí i jejich uplatnění v životě, kromě toho je prokázán (PIRLS, 2011; NÚV, 2013) pozitivní vliv na školní výsledky žáků, pokud je jim předčítáno před zahájením povinné školní docházky. Cílem této práce potom bylo navrhnout a realizovat projekt, který by rozvoj obou dovedností podněcoval.

Již samotný obsah je důkazem systematické a pečlivé práce autorky, která se odráží v teoretické i empirické části.

V teoretické části autorka systematicky vymezila všechny základní pojmy, s nimiž dále pracuje (kapitoly věnované řeči, souvislému vyjadřování, čtenářské pregramotnosti, charakteristice předškolního zařízení, péči o životní prostředí, reflexe). Zde prokázala schopnost pracovat s velkým množstvím relevantní odborné literatury (monografie, články i zahraniční literatura), správně citovat i parafrázovat a zároveň vhodně doplňovat odborníky vlastním názorem či interpretací.

Cílem praktické části bylo navrhnout a realizovat projekt na rozvoj souvislého vyjadřování a podporu porozumění předčítanému textu u dětí předškolního věku v běžné mateřské škole. Autorka si vybrala jako zastřešující téma „Co se děje pod zemí“. Na první pohled může projekt připomínat autorskou knihu Terezy Vostradovské *Hravouka*, která byla oceněna Zlatou stuhou v kategorii Literární část – literatura faktu pro děti a mládež, avšak projekt Petry Zyklové tuto knihu v mnohém předčí.

Autorka velice systematicky a strukturovaně prezentuje všechny činnosti realizované v rámci čtrnáctidenního projektu s obdivuhodným nasazením. Samotné realizaci předcházela důkladná příprava, kterou bych chtěla ocenit. Za velmi cennou část považuji „Zhodnocení dne“, v němž se zpětně vrací ke stanoveným cílům (zda byly naplněny), a je doplňováno jednak odpověďmi a reakcemi dětí (autentické výpovědi dětí psané kurzívou), jednak autorčinou sebereflexí, na kterou navazují připomínky, doporučení a poznámky.

Aby autorka mohla naplnit cíle, které si stanovila, sama napsala deset pohádek, ke kterým sestavila otázky různé kognitivní náročnosti, sepsala autorské pohybové říkanky a vytvořila velmi vkusné obrázky, pracovní listy a další materiály (vše dokumentováno v přílohách).

Po celou dobu projektu si autorka ve spolupráci s kolegyní vedla poznámky o dětech do pozorovacích archů, které byly sestaveny na základě cílů projektu. Své poznatky potom využila v empirické části práce. Autorce se podařilo během 14denního projektu docílit stavu, aby všechny děti pozorně poslouchaly příběh a do velké míry se i aktivně zapojovaly. Kromě toho autorka vytvořila i dotazník pro rodiče, kterým zjišťovala spokojenost s výchovně-vzdělávacím procesem v rámci konání projektu, a zjišťovala také stav domácího čtenářského zázemí (které, jak víme z mezinárodních i domácích výzkumů, má významný vliv na rozvoj souvislého vyjadřování a porozumění předčítanému textu). Oceňuji budování spolupráce mezi mateřskou školou a rodinou, která je nesmírně cenná nejen pro rozvoj čtenářské negramotnosti. Za nejpřemyšlenější potom

považují vyhodnocení dat vztahujících se ke třetí hypotéze. Autorka (nastudovala typologie otázek a zvolila vlastní pojmosloví) rozčlenila otázky dle kognitivní náročnosti do čtyř kategorií (otázky zjišťovací, interpretační, produktivní a vědomostní). Ačkoliv s odstupem času by bylo vhodné otázky přesouvat mezi kategorií či je rozčlenit podrobněji, autorka si za svým pojetím stojí a dokázala toto členění obhájit. K prezentaci dat využila vhodné grafy různého typu, kterými čtenáři přehledně prezentuje všechny výsledky, k nimž dospěla. Dle výsledků je zřejmé, že se autorce podařilo podnítit děti k odpovídání na otázky vyšší kognitivní náročnosti, což považují za obrovský úspěch. Přisuzují to vhodné motivaci po celou dobu projektu, promyšlené koncepci a nadšení autorky.

Posuzovaná diplomová práce je na vysoké jazykové úrovni, jsou vhodně využívány různé typy písma, které usnadňují čtenáři orientaci v textu. Dle systému Theses.cz je podobnost s ostatními dokumenty pod 5 %.

Celkově považují tuto kvalifikační práci za precizně zpracovanou, svým poučeným obsahem i rozsahem přesahuje standardy kladené na tento typ prací. Doporučují práci Petry Zyklové navrhnout na cenu děkana Agon.

Návrh otázek pro zodpovězení při obhajobě:

1. Co si autorka uvědomila během realizace projektu?
2. Co by doporučila kolegyním, které by se chtěly jejím projektem inspirovat?
3. Má autorka v plánu na tento projekt navázat? Jakým způsobem?

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE